

ג' רבוע ואח'

על ידי ב"ב עוה"ד אלעד כהנא ואו עידו בלום
ואו יותם בן הלל ואו חוה מטרוס- עירון, ואו סיגי בן ארי
ואו דניאל שנהר ואו ליאורה בכור
מרחי אבו עוביידה 4, ירושלים 97200
טלפון: 02-6283555; פקסי: 02-6276317

העותרים

נ ג ד

1. המפקד הצבאי לאזור הגדה המערבית
2. מתאם הפעולות בשטחים
נל ידי פרקליטות המדינה,
משרד המשפטים, ירושלים
טלפון: 02-6466157; פקסי: 02-6467011

המשיבים

תגובה מטעם המשיבים לקראת הדין המקדמי

לקראת הדין המקדמי בעתירה הקבוע ביום 21.2.13, מתכבדים המשיבים להגיש תגובה מטעמם,
כדלקמן:

1. עניינה של העתירה בבקשת העותרים כי המשיבים יתנו טעם מדוע לא יאפשרו לעותרת 2,
אשתו של העותר 1, ולילדיהם, והעותרים 3-4, כולם תושבי רצועת עזה, לעבור לאזור
יהודה ושומרון (להלן – יו"ש) יחד עם אב המשפחה - העותר 1, דרך ישראל, על מנת
לחיות ולהתגורר ביו"ש.

2. כפי שפורט בתגובה המקדמית מטעם המשיבים, ביחס לעותר 1 (להלן – העותר), אשר
רשום במרשם האוכלוסין כתושב יו"ש, מסכימים המשיבים לאפשר את מעברו ליו"ש.
בהקשר זה בתגובה המקדמית זו, כי בשל מידע בטוחני שלילי שקיים בעניינו של
העותר, המשיבים נמנעים להתיר את כניסתו של העותר ליו"ש ובלבד שהמעבר מרצועת
עזה ליו"ש לא יעשה דרך שטחה של מדינת ישראל.

המשיבים יבקשו לעדכן, כי על פי הנמסר מגורמי הבטחון, מבחינה עדכנית שנערכה על
ידי גורמי הבטחון נמצא, כי ניתן להתיר את מעברו של העותר 1 מרצועת עזה לאזור
יהודה ושומרון דרך מדינת ישראל, וזאת בכפוף למגבלת שעות למעבר וכן בכפוף לכיווי
העותר על פי נהלי המנהל האזרחי. יובהר, כי לשם קבלת ליווי, על העותר לתאם זאת
קודם מתייק ארו ועלויה הליווי יושגו על העותר.

לפיכך, **בכל הנוגע לבקשת העותר לשוב ליו"ש ישובו המשיבים ויסענו כי העתירה
התייתרה ודינה להמתק.** נשוב ונדגיש, כי בניגוד לטען בעתירה, המשיבים אינם מציינים
תנאי של שיתוף פעולה עם גורמי הבטחון לצורך מעברו של העותר חזרה ליו"ש.

3. אשר לעותרים 2-4, בבסיס פנייתם עומדת למעשה בקשת השתקעות באזור יהודה
ושומרון. כפי שפורט כבר בתגובה המקדמית לעתירה, בפועל העניין העקרוני שהתעורר
בעתירה העץ כולו ביניהם הטיבול בבקשות השתקעות תושבי רצועת עזה באיו"ש (להלן:

נוהל הטיפול בבקשות ההשתקפות), אשר גובש על ידי המשיבים והוצג בפני בית המשפט הנכבד במסגרת הדיון בג"ץ 660/08 ובמספר עתירות המאוחדות תחתיו (להלן "העתיקות המאוחדות"). מאוחר יותר, הגישה העותרת 5 עתירה עקרונית התוקפת את הוראות הנוהל שגובש, בג"ץ 2088/10 ובג"ץ 4090/10 (להלן – העתירה העקרונית).

4. בנסיבות אלו, במסגרת התגובה המקדמית לעתירה, טענו המשיבים כי ההכרעה העקרונית בנוגע לנוהל הטיפול בבקשות ההשתקפות, בין אם תנתן במסגרת העתירה העקרונית ובין אם במסגרת העתירות המאוחדות, עשויה להשפיע במישרין על עניינם של העותרים 2-4 בעתירה זנן, וממילא יוכלו אלה לשוב ולפנות לבית המשפט הנכבד בעניינם הקונקרטי לאחר ההכרעה, ככל שתהיה להם עילה לכך (רי' והשוו: בג"ץ 8911/09 אבו מוצטפא נ' מפקד איזר יהודה ושומרון (פורסם בנבו 25.1.10)).

5. כעולה מהשתלשלות העניינים בעתירה, לאחר שהוגשה תגובה מקדמית מטעם המשיבים נקבעה העתירה לדיון. עם זאת, עובר למועד הדיון שהיה קבוע בעתירה ביום 30.4.12, הגישו הצדדים בקשה מוסכמת לביטול הדיון והגשת התיעה מעדכנת מטעם העותרים, לאחר הכרעה בעתירה העקרונית.

6. כידוע, ביום 24.5.12 ניתן פסק דין בעתירה העקרונית. בית המשפט הנכבד דחה את העתירה העקרונית, בקובעו בין היתר, כדלקמן:

18. כידוע, בתחומים של מומחיות ביטחונית בית משפט זה אינו נוהג לשים עצמו בנעלי הרשויות המוסמכות לכך, עליהן מוטלת מלאה האחריות לשמירת הביטחון והסדר הציבורי – בענייניו הן בשטחי ישראל והן בשטחי אירש. המציאות הביטחונית הקשה בה אנו מצויים אינה חדשה עימנו, ונראה למדבה הצער כי היאודם של המשיבים באשר לפוטנציאל הסיכון הטמון בהחרת מעבר חופשית בין עזה לאירש אינו קלוט מן האוויר. במצב דברים זה, וטכח המציאות הנוכחית, נראה כי לכל ברור, שלא ניתן לאפשר מעבר חופשי בבקשות העותרים בין שטחי עזה לאירש, וכי גבושה של מדינות מצמצמת בהקשר זה מתיישב עם חובות המשיבים לשמירה על בטחה ישראל והאזור. במצב דברים זה, לא מצאנו גם אנהנו כי נפל פגם של חוסר סבירות בעצם גבושה של מדינות מצמצמת בהחרת מעבר בין שטחי עזה ואירש.

19. עם זאת, אין בליבנו ספק כי המדינות המצמצמת עליה הכריזו המשיבים יש בה תוצאה קשה במיוחד ביהס לתושבים שאינם מעורבים בפעילות טרוריסטית ונכפה עליהם נתק מקרוביהם. מבלי להרחיב במסגרת זאת באשר לחיקף החובות ומקור הזכויות הנפגעות מהפעלתה, ברור לנו היסב כי מדינות זו מפרדה – ולעיתים באופן סלאכותי – בין פלסטינים המתגוררים בשני האזורים ומבקשים לקיים או ליצור קשרי משפחה וקרובה תקינים. לכל הדעות, מדובר במציאות מורכבת ביותר המחייבת אימוץ פתרונות שלא יחסנו באופן מוחלט את אפשרות התנועה מאזור עזה לאירש, תוך איזון ראוי בין השיקולים הביטחוניים כבד המשקל. על-פינו, ערים המשיבים לקושי שיוצרו המצב, ובמסגרת הנוהל נקבעו מספר חריגים מצומצמים בלבד למדינות המעבר, הנשענים בעיקרם על צרכים רסויאיים מובהקים, הזקוקות סיעודית או קטניות חריגים אלה הינם דאורים כמובן, אך נראה כי נקטה בהן מידת צמצום רבה, שבנסיבות מסוימות היא נוקשה מדי. דברים אלה מקבלים משנה תוקף נוכח העובדה כי החריגים בהם מדובר עוסקים בעיקרם באוכלוסיות הזקוקות לתמיכה וסיוע מיוחדים (חולים, קשישים וקטנים), ולפיכך יתכן וראוי ליישם את החריגים באופן שיאפשר

את שמירת הקשר בין קבוצות אלה לבין בני משפחתם מקרבה ראשונה גם אם קיימים בשטח הרצועה בני משפחה מקרבה רחוקה יותר.

מעבר לכך נעיר, כי בנוהל שולב "סעיף סל" המעניק שיקול דעת למתאם הפעולות בשטחים לבחון כל בקשה לגופה, גם אם אינה נופלת בגדר אמות המידה שנקבעו בנוהל, אך מקיימת את התנאים בדבר העדר מניעה ביטחונית (סעיף 8 לנוהל) והיות המבקש בן משפחה מקרבה ראשונה (סעיף 9 לנוהל). נראה לנו כי הכפפת שיקול דעתו של מתאם הפעולות בשטחים לתנאי הקבוע בסעיף 9 לנוהל, שעניינו היות מבקש המעבר בן משפחה מקרבה ראשונה בלבד, עלולה להפוך בעולם המעשה סעיף זה לאות מתח. נוכח הפגיעה הקשה הנגרמת מהחלת המדיניות המצמצמת ראוי כי מתאם הפעולות בשטחים יפעיל את שיקול דעתו בגרדי סעיף זה באופן שיביא לצמצום פגיעה זאת, ככל שניתן במגבלות הביטחונית והקיימות. כך למשל, הגם שלא מצאנו כי יש בידינו להתערב במדיניות שלא להתיר, על דרך הכלל, מעבר והשתקעות על רקע נישואין של בני זוג המתגוררים בשני האזורים, נראה לנו כי אין מקום לחסום באופן גורף את כלל הבקשות מסוג זה. לפיכך, במסגרת הפעלת שיקול דעתו של המתאם בהקשר זה, מן הראוי כי טרם קבלת החלטה כאמור יבחנו מכלול הנסיבות הנוגעות לבני הזוג, בכלל זה גילם של בני הזוג, מכלול היחסים המשפחתיים ומקומו של התא המשפחתי הרחב, ולכל אלה יינתן משקל הולם בקבלת החלטה סופית בסוגיה.

20. נסכם ונאמר, כי נוכח המציאות הביטחונית הגוכחית, ובכפוף להצעותינו ביחס לבחינת האפשרות להרחבת מה של אמות המידה שתוגדרו בנוהל נשוא העתירה, לא מצאנו כי הוכחה בפנינו עילה להתערבות במדיניות המשיבים ביחס למעברם של תושבי עזה לאיר"ש. בקביעתנו זו, נתנו גם דעתנו לעובדה כי מדיניות זו מערבת בתוכה היבטים מדיניים דומיננטיים, שהינם מסוג העניינים אשר בית משפט זה אינו נוהג להתערב בהם. נוכח האמור, אף לא מצאנו כי טענות העותרים הנוגעות למסגרת הטיפול בבקשות מלימה עילה להתערבותנו, שכן טענות מסוג זה מצויות בלב מערכת היחסים שבין ישראל והרשות הפלסטינית.

אנו מניתוח עם זאת, כי מדיניות זו חשובה והבחו מעת לעת בהתאם להערכות המצב הביטחונית, וכי ככל שמתו יהיה לגבש הקלות בחיבטים אלה יפעלו המשיבים בהתאם. למיכר, החלטנו לדחות את העתירה בבג"ץ 2089/10.

... (ההדגשות הוספו- מ.פ.)

7. בהתאם לאמור, לאחר מתן פסק הדין בעתירה העקרונית, החלח עבודת מטה על ידי כלל הגורמים הרלוונטיים לבחינת הערות בית המשפט הנכבד כמפורט לעיל. בתוך כך, במסגרת בחינת הדברים, התקיימו בעניין ישיבות בפרקטיקות המדינה.
8. נכון למועד כתיבת שורות אלה, המשיבים מצויים בעיצומו של ההליך של בחינת פסק הדין בעתירה העקרונית ובחינת האפשרות של עדכון ניהול הטיפול בבקשות השתקעות. נובה, כפי שאף עולה מפסק הדין בעתירה העקרונית, מדובר בסוגיה המשלבת היבטים בטחוניים ומדיניים כאחד.
9. לאחר השלמת הבחינה, ולאור מסקנותיה, תתקבל החלטה כיצד יטופלו המקרים הפרטניים החלויים בפני בית-המשפט הנכבד. לרבות המקרה הפרטני המתועד במסגרת העתירה דנן.

10. בנסיבות אלה, לאחר סיומה של עבודת המטה האמורה בשיתוף כלל הגורמים הרלוונטיים לרבות גורמי הבטחון וגורמים מדיניים, תהא פתוחה הדרך בפני העותרים לפנות בבקשה חדשה לרשות המנהלית בעניינים בהתאם לנוהל הטיפול בבקשות להשתקעות.

המשיבים סבורים כי בנסיבות אלה, ספק אם יש מקום להוזיז את העתירה תלויה ועומדת. ברי, כי לאחר שתתקבל החלטה חדשה בענינם של העותרים על ידי הרשות המנהלית, תהא פתוחה בפניהם הדרך, במידת הצורך, לפנות לבית המשפט הנכבד בעניינם הקונקרטי לאחר ההכרעה, ככל שתהיה להם עילה לכך.

11. לחלופין, וככל שבית המשפט הנכבד יחליט על הוצרת עתירה זו תלויה ועומדת, יבקשו המשיבים להגיש הודעת עדכון בתוך 90 ימים בדבר התקדמות עבודת המטה ביחס לנוהל הטיפול בבקשות השתקעות.

היום, ח' אדר תשע"ג

18 פברואר 2013

מוריה פרימן, עו"ד

עוזרת ראשית לפרקליט המדינה